Region Stockholm

HSN 2021-01-26

Vänsterpartiet **SKRIVELSE**

**Skrivelse från Catarina Wahlgren om barn och ungas psykiska hälsa under pandemin.**

Under pandemin har hittills fokus från vården och dess insatser riktats mot äldre och de som riskerar att bli svårt sjuka i Covid-19. Trots att instanser som bl a BRIS, Riksidrottsförbundet samt barnpsykiatrin har höjt rösten kring risken för barn och ungas psykiska hälsa vid nedstängningar av aktiviteter och distansundervisning i skolan, så har få initiativ för att möta detta gjorts från vården. Detta riskerar att vara en tickande bomb. BUP-mottagningarna i regionen har sedan länge köer på över ett år och 2021 står vårdcentralerna med ett nytt uppdrag; att ta hand om första linjens psykiatri för barn mellan 6 – 17 år.

Det här handlar om att barnens vanliga samlingsplatser och regelbundna aktiviteter är nedstängda på obestämd framtid. Det drabbar såväl de ungas fysiska aktivitet, deras sociala umgänge med jämnåriga som deras tillgång till andra vuxna än föräldrarna. Med detta kommer flera risker kring barn och ungas fysiska och psykiska välmående.

Gymnasiet har haft distansundervisning under en längre tid och nu börjar även flera högstadieskolor att stänga igen och istället driva undervisning på distans. Detta drabbar ungdomar i tidiga tonåren, som kanske inte ens själva ännu inser, att de kan behöva extra stöd för att klara sina studier. Det är ofta möjligt för elever med behov av stöd från vuxna, eller med en stökig hemmiljö, att kunna komma till skolan för att studera, men när det gäller ungdomar i de lägre åldrarna så är det kanske just de i behov av extra stöd som verkligen inte vill befinna sig i skolan. Kompisar har varit en bidragande möjlighet att få dit ungdomarna och utan kompisar kommer föräldrarna kanske inte att lyckas.

Olika aktiva organisationer och företag som är involverade i arbete med barns psykiska hälsa vittnar om att 2020 inneburit något färre besök, men de kontakter som barn och unga har tagit har varit i ett läge som har varit mycket mer akut än det har varit tidigare. Man har sett en ökning av unga människor som behövts tas om hand akut när de till exempel försökt att ta sitt liv. Skolkuratorer vittnar om att de (när de besöker skolan en dag i veckan) träffar minst tio elever som de vill remittera vidare till specialistpsykiatrin, men det är inte lönt eftersom de vet att det är runt ett års kö där. BRIS vittnar om en ökning av samtal under jul- och nyårshelgerna med 40% där barn uttrycker oro över att vara isolerade med sin familj.

En barnpsykiatriker som arbetar på BUP uttalar sig i radion (12/1) om hur stängningen av högstadieskolor drabbar barnen. Han menar att nio av tio barn med neuropsykiatriska funktionsvariationer drabbas negativt av distansundervisning. De är särskilt beroende av rutiner för att fungera. Många av dessa barn står samtidigt i kö hos BUP och har inget stöd under tiden. Något som riskerar att drabba hela familjen med separation och utmattningssyndrom när man inte får stöd för sitt barn. Av de barn och unga som har kontakt med vården har kontakt under året ofta också bara skett via telefon eller digitalt, vilket inte fungerar för alla och därför har vården helt avstannat.

Det finns många instanser som är ansvariga för barn och ungas psykiska hälsa, flera av dem ligger under kommunernas ansvar som t ex fritidsaktiviteter, socialtjänsten och skolans kompensatoriska uppdrag. Samtidigt är det vården som får ta hand om dessa barn och familjer när kommunerna inte lyckas och på det viset är folkhälsan och det förebyggande arbetet även regionens ansvar.

**Mina frågor är:**

1. Har den akuta barnpsykiatrin sett någon ökning under pandemin?

2. Sker besök hos barn och ungdomspsykiatrin digitalt som regel eller på vilket sätt försäkrar man sig om att det fungerar för patienten?

3. I vilken utsträckning sker uppsökande verksamhet?

4. Hur är beredskapen på vårdcentralerna för att möta denna eventuellt ökande psykiska ohälsa hos barn och unga?